

Włodzimierz Śliwiński
Naczelnik Wydziału ds. Uzdrawisk
w Ministerstwie Zdrowia

FAZY POSTĘPOWANIA W PROCESIE ZAMIARU UZYSKANIA PRZEZ GMINY STATUSU UZDROWISKA, WZGLĘDNIIE OBSZARU OCHRONY UZDROWISKOWEJ

Decyzje bez kosztowe

- I. Podjęcie uchwały Rady Gminy o przystąpieniu do prac związanych z uzyskaniem przez gminę statusu uzdrawiska, lub statusu obszaru ochrony uzdrawiskowej,
- II. Uzyskanie informacji w Ministerstwie Zdrowia (w Wydziale Uzdrawisk), czy istnieją realne przesłanki utworzenia uzdrawiska w gminie (wizja lokalna w terenie specjalisty od spraw uzdrawisk - stwierdzająca posiadanie odpowiednich obszarowo przestrzeni, obowiązujących wskaźników zieleni, umożliwiających utworzenie strefy „A” ochrony uzdrawiskowej oraz innych stref ochronnych)

Decyzje kosztowe

- III. Wykonanie odwiertów wody leczniczej zimnej lub termalnej i utworzenie kopalni borowin o ile istnieją na obszarze planowanego uzdrawiska

- IV. Zlecenie badań i uzyskanie świadectw od uprawnionych przez Ministra Zdrowia instytutów, potwierdzających właściwości lecznicze kopalin
- V. Zlecenie badań klimatu leczniczego i uzyskanie świadectwa od uprawnionych przez Ministra Zdrowia instytutów
- VI. Utworzenie obszaru górniczego i terenu górniczego a tym samym powołanie zakładu górniczego
- VII. Doprowadzenie wód leczniczych do zakładów lecznictwa uzdrowiskowego
- VIII. Wykonanie rozwiązania procesu utylizacji ścieków po kąpielowych
- IX. OPRACOWANIE OPERATU UZDROWISKOWEGO (systemem własnym lub zleconym,)

W Ministerstwie Zdrowia w Wydziale Uzdrowisk dokonać:

- a) wstępnego zaopiniowanie przebiegu stref ochrony uzdrowiskowej
- b) ustalenie kierunków leczniczych dla uzdrowiska w Ministerstwie Zdrowia w oparciu o świadectwa wód i klimatu

Dalsze czynności:

X. Przekazanie Operatu Uzdrowiskowego Ministrowi Zdrowia do zaopiniowania

XI. Po otrzymaniu pozytywnej Decyzji Ministra Zdrowia o możliwości prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego na obszarze gminy i w otrzymaniem statusu uzdrowiska lub obszaru ochrony uzdrowiskowej Decyzją Prezesa Rady Ministrów, gmina w określonym terminie, opracowuje statut uzdrowiska, zgodnie z zapisami w operacie uzdrowiskowym i zapisami w ustawie uzdrowiskowej, następnie przesyła 1 egzemplarz Ministrowi Zdrowia i dalej statut należy zamieścić w Dzienniku Urzędowym Wojewody.

UWAGA !

Jeżeli Gmina występuje o przyznanie statusu Obszaru Ochrony Uzdrawiskowej nie wykonuje tylko zadania umieszczonego w punkcie VII i VII.

Gmina, która na podstawie decyzji ministra właściwego do spraw zdrowia uzyska potwierdzenie możliwości prowadzenia lecznictwa uzdrawiskowego na swoim obszarze, sporządza i uchwała miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla strefy "A" ochrony uzdrawiskowej, na zasadach określonych w odrębnych przepisach, w terminie do 2 lat od dnia otrzymania tej decyzji.";

CO POWINIEN ZAWIERAĆ PRAWDŁOWO SPORZĄDZONY OPERAT

Uznanie miejscowości za uzdrawisko dokonuje po wystąpieniu i opracowaniu operatu uzdrawiskowego przez Gminę, pozwalającego stwierdzić posiadanie wymagań zawartych w ustawie uzdrawiskowej - Rada Ministrów na wniosek Ministra Zdrowia, zgodnie z ustawą z dnia 28 lipca 2005 r. *O lecznictwie uzdrawiskowym, uzdrawiskach i obszarach ochrony uzdrawiskowej oraz gminach uzdrawiskowych.*

Status uzdrawiska lub obszaru ochrony uzdrawiskowej stwarza podstawy prawno – organizacyjne do prowadzenia na danym obszarze lecznictwa uzdrawiskowego oraz działalności wypoczynkowej i turystycznej. Polskie uzdrawiska działają na podstawie ustawy uzdrawiskowej i aby uzyskać status uzdrawiska, gminy muszą posiadać:

- odpowiedni powierzchniowo obszar pozwalający bezkolizyjnie wyznaczyć strefy ochrony uzdrawiskowej, zwłaszcza strefę „A” ochrony uzdrawiskowej. Wyznaczanie stref ochrony uzdrawiskowej omówiono w pkt.5
- określony wskaźnik terenów zieleni i terenów biologicznie czynnych (strefie „A” -65% terenów zieleni, w strefie „B” -5-% terenów zieleni, w strefie „C” 45% terenów biologicznie czynnych
- klimat lokalny o walorach leczniczych

- unikalne, naturalne złoża surowców uzdrowiskowych(wody lecznicze i peloidy) znajdujące się w obszarze stref uzdrowiskowych
- zakłady opieki zdrowotnej udzielające świadczeń z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego przez wysoko wykwalifikowane kadry medyczne
- obiekty szpitalne i sanatoryjne, zakłady przyrodolecznicze z pełnym zapleczem, o wysokim standardzie
- urządzenia przeznaczone do korzystania z uzdrowiskowych zasobów naturalnych i ich zneutralizowanie po wykorzystaniu
- wymagania określone w przepisach prawa o ochronie i kształtowaniu środowiska
- pełną infrastrukturę techniczną
- znaczenie ponadlokalne

Podobne uwarunkowania obowiązują przy staraniu się samorządu o status obszaru ochrony uzdrowiskowej. Różnica jest tylko w punkcie konieczności posiadania na swym obszarze zakładów lecznictwa uzdrowiskowego.

W przypadku wybudowania takiego zakładu (ów) i po złożeniu korekty operatu w Ministerstwie Zdrowia w tym zakresie, automatycznie po jego pozytywnym zaopiniowaniu, Minister Zdrowia występuje do Prezesa Rady Ministrów o nadanie przyznanemu obszarowi ochrony uzdrowiskowej statusu uzdrowiska.

Prawidłowo sporządzony operat uzdrowiskowy powinien składać się:

- 1) z części opisowej
- 2) z części graficznej
- 3) z części zawierającej świadectwa stwierdzające właściwości lecznicze wód i borowin, leczniczy klimat. wydane przez upoważnione przez Ministra Zdrowia jednostki badawcze.

AD.1.

W części opisowej operatu uzdrowiskowego uwzględnia się w szczególności zapisy zawarte w art. 39 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych (Dz.U. Nr 167 z dnia 1 września 2005 poz. 1399) oraz nowelizacji tej ustawy z dnia 4 marca 2011 r. (Dz.U. Nr. 073 poz.390)

Ważnym dokumentem części opisowej jest przyznana przez Ministra Środowiska, koncesja na wydobywanie kopalin na obszarze uzdrowiska.

AD.2

W części graficznej dodatkowo poza zapisami ustawowymi ze względu na możliwość dokonania opisu szczegółowego stref ochrony uzdrowiskowej, powinna być uwzględniona mapa katastralna z numerami działek, jak również graficzne przedstawienie zagospodarowania przestrzennego stref uzdrowiskowych z umieszczeniem zakładów i urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego istniejących i planowanych, jak również podkłady graficzne określające obszary i tereny górnicze z zaznaczeniem ich lokalizacji.

AD.3

Upoważnionymi przez Ministra Zdrowia jednostkami badawczymi są jednostki umieszczone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia.(wykaz ich znajduje się na stronie internetowej Ministerstwa Zdrowia)

Ministrowi Zdrowia Gmina przesyła do zaopiniowania kompletny 1 w oryginale egzemplarz, sporządzonego operatu uzdrowiskowego w celu zaopiniowania i wydania stosownej Decyzji przez Ministra Zdrowia, potwierdzającej możliwość prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego na obszarze występującej o status gminy. Decyzja Ministra Zdrowia jest pierwszym podstawowym etapem, pozwalającym wystąpić do Prezesa Rady Ministrów o uznanie danego obszaru za uzdrowisko lub obszar ochrony uzdrowiskowej.

Dostarczony operat uzdrowiskowy do Ministerstwa Zdrowia powinien być wcześniej uzgodniony z Komisją Rady Gminy, powołanej przez samorząd, odpowiadającej za przyszłe uzdrowisko i podpisany przez Prezydenta, Burmistrza lub Wójta.

Przystępując do działań mających na celu uzyskanie statusu uzdrowiska lub statusu obszaru ochrony uzdrowiskowej, należy wziąć pod uwagę że proces ubiegania się o ten status trwa około 4 lat. Najbardziej pracochłonnym jest wykonanie odwiertów wód leczniczych, uzyskanie koncesji na ich wydobywanie oraz ich neutralizacja poprzez wybudowanie oczyszczalni ścieków po kąpielowych względnie wykonanie drugiego otworu do ich zatłaczania.

Gmina posiadająca potwierdzone odpowiednim świadectwem wody lecznicze może do nazwy miejscowości zgodnie z zapisami ustawy uzdrowiskowej dodać nazwę - ZDRÓJ, a w przypadku posiadania wód leczniczych termalnych nazwę - TERMA.

() Włodzimierz Śliwiński